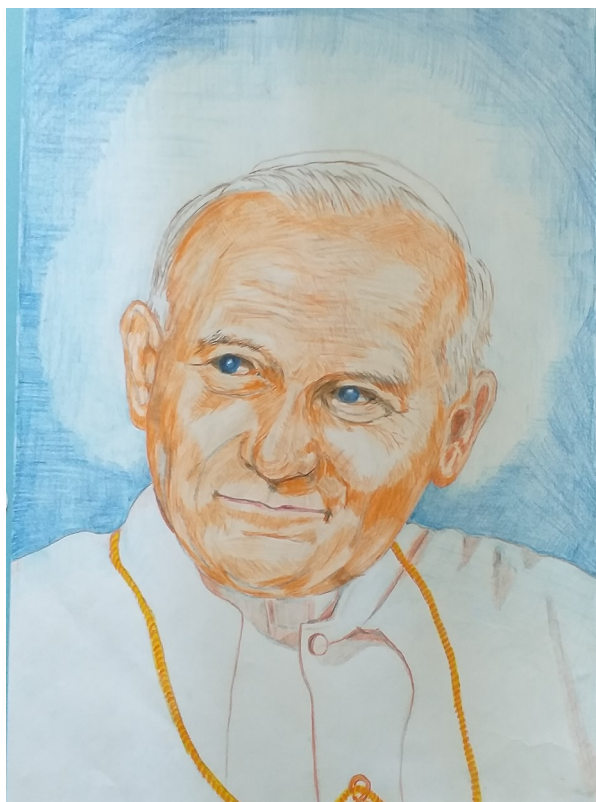

Dwójka

GAZETKA SZKOLNA
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola
w Słopnicach

Nr 1/2020 (35) maj 2020

Fragment pracy zespołowej: Angelika Florek i Joanna Ryż z klasy VIII

W TYM NUMERZE:

Jan Paweł II „Dzieci”	3
Jan Paweł II 1920—2005	4
Pontyfikat	10
Polscy święci ogłoszeni przez Jana Pawła II	14
Polscy błogosławieni wyniesieni do chwały ołtarzy przez Jana Pawła II	16
Imię przyjęte przez Karola Wojtyłę w dniu wyboru	20
Historia nadania imienia Jana Pawła II naszej szkole	21
Jan Paweł II—wielki czytelnik	24
Wspomnienia o Janie Pawle II	25
Nasze wspomnienia ze spotkań z Janem Pawłem II	28
Święto Szkoły	34
Patron zobowiązuje	35
100-lecie urodzin Świętego Jana Pawła II-konkursy	36
Jan Paweł II—poeta	39
Uśmiech Jana Pawła II	40

WYDAWCA: Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola, tel. 18 3348020,
e-mail bibliotekasp2.slopnice@gmail.com
strona www: zspplslopnice.iap.pl
strona biblioteki szkolnej: <http://zspplslopnice.iap.pl/pl/4245/0/biblioteka.html>

SKŁAD REDAKCJI: Bartłomiej Twaróg.
OPIEKUN: Maria Michura, Lucyna Woźniak
KOREKTOR: Wiesława Bugajska

Jan Paweł II „DZIECI”

Dorastają zniecka przez miłość, i potem tak nagle dorośli
Trzymając się za ręce wędrują w wielkim tłumie -
(serca schwyte jak ptaki, profile wzrastają w półmrok).
Wiem, że w ich sercach bije tętno całej ludzkości.
Trzymając się za ręce usiedli cicho nad brzegiem.
Pień drzewa i ziemia w księżycu: niedoszeptany tli trójkąt.
Mgły nie dźwignęły się jeszcze. Serca dzieci wyrastają nad rzekę.
Czy zawsze tak będzie - pytam - gdy wstaną stąd i pójdą?

Albo też jeszcze inaczej: kielich światła nachylony wśród roślin
Odslania w każdej z nich jakieś przedtem nie znane dno,
Tego, co w was się zaczęło, czy potrafcie nie popsuć,
Czy będziecie zawsze oddzielać dobro od zła?.

Jan Paweł II 1920 - 2005

Urodził się 18 maja 1920 r. w Wadowicach, miasteczku położonym ok. 50 km od Krakowa.

Jego ojciec – Karol senior – był żołnierzem (porucznikiem). Pracował jako urzędnik wojskowy, choć jego wyuczony zawód to krawiec. Matka – Emilia z d. Kaczorowska – zajmowała się domem i wychowaniem dzieci.

Karol miał o 14 lat starszego brata – Edmunda. Miał też siostrę, Olgę, która zmarła niedługo po urodzeniu. Został ochrzczony 19 czerwca

Edmund Wojtyła

1920 r. w pobliskim kościele pw. Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny, z którym będzie mocno związany już do końca swojego pobytu w Wadowicach. Na chrzcie nadano mu imiona Karol Józef.

Jego rodzice byli dobrymi, szanowanymi i religijnymi ludźmi.

Matka zmarła w wieku 45 lat, kiedy Karol miał niespełna 9 lat, a Edmund 23 lata – kończył studia medyczne w Krakowie. Od tej pory Karolem zajmował się ojciec.

W miesiąc później Karol przyjął I Komunię Świętą. Ojciec Karola pilnował planu dnia, w którym zawsze był czas na modlitwę, naukę i zabawę. Mały Karol codziennie przed lekcjami chodził na Mszę, na której służył jako ministrant. Po szkole grał z kolegami w piłkę nożną i w... ping-ponga. Oprócz

edukacji szkolnej, także w domu tata dbał o jego rozwój intelektualny – uczył go języka niemieckiego, a także pielęgnował w nim patriotyzm, przybliżając historię Polski.

W wieku 10 lat Karol rozpoczyna naukę w Gimnazjum Męskim w Wadowicach. Tu zachwyca się poezją i teatrem. Należy do szkolnego kółka teatralnego – tam odkrywa i stopniowo rozwija swoją pasję aktorską. Karol jest pilnym uczniem, lubianym i towarzyskim kolegą. Lubi sport, aktywność fizyczną. Gdy Karol ma 12 lat, jego ukochany brat nagle umiera (jako młody lekarz zaraża się śmiertelną szkarlatyną w czasie opieki nad chorymi).

Karol Wojtyła podczas okupacji

Wojtyłowie – ojciec i syn, przybyli do Krakowa w 1938 r. Zamieszkali u krewnego, w suterrenach domu przy ul. Tynieckiej 10. Tata zajmował się domem, a młody Karol studiami.

Wojtyła studiował polonistykę tylko przez rok. W międzyczasie brał czynny udział w spotkaniach koła teatralnego.

We wrześniu 1939 r. na Polskę najechały niemieckie wojska. Nie oszczędziły także Krakowa. Karol wraz z innymi studentami był świadkiem aresztowania 183 profesorów swojej uczelni (UJ), którzy zostali wywiezieni do obozu koncentracyjnego.

Wraz ze znajomymi z koła teatralnego podjął walkę „słowem”. By uniknąć wywiezienia na przymusowe roboty do Niemiec, zgłosił się na ochotnika do pracy w kamieniołomie na Zakrzówku. Potem przeniesiono go do **zakładów chemicznych „Solvay”** w Borku Fałęckim.

Karol Wojtyła w Solvay

W tym czasie ciągle uczył się i brał udział w próbach kilkuosobowego konspiracyjnego **Teatru Rapsodycznego**, założonego przez znajomego z czasów gimnazjum – z Wadowic – Mieczysława Kotlarczyka.

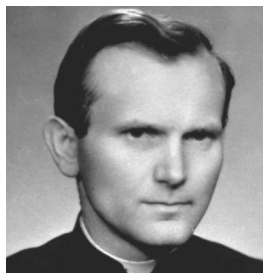

Uczęszczał na msze do pobliskiego kościoła na Dębnikach. Tu poznaje **Jana Tyranowskiego** – miejscowego ascetę i mistyka, który prowadzi przy parafii koło różańcowe. To on

Karol Wojtyła z koleżankami z Teatru Rapsodycznego

stał się jego przewodnikiem duchowym. Tyranowski przybliżył Karolowi postać i duchowość św. Jana od Krzyża oraz pogłębił jego nabożeństwo do Maryi. Karol często wstępował po pracy na „Solvayu” do pobliskiej kaplicy przy klasztorze Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Łagiewnikach. Tu po raz pierwszy zetknął się z historią siostry Faustyny Kowalskiej i usłyszał o kulcie Bożego Miłosierdzia, którego stanie się gorliwym głosicielem i orędownikiem

W lutym **1941 r. nagle umiera jego ojciec**. Ostatnia, najbliższa osoba z rodziny. Przełom, jaki nastąpił wraz ze śmiercią ojca, domagał się urzeczywistnienia w życiu Karola. Postanawia poświęcić swoje życie kapłaństwu. Żegnając się z teatrem, dwukrotnie próbuje wstąpić do zgromadzenia karmelitów bosych. Jednak ze względu na trwającą wojnę, formalnie było to niemożliwe. Korzystając z tego, co dostępne (choć ciągle tajne i narażające na wywózkę do obozu koncentracyjnego), wstępuje do krakowskiego seminarium duchownego.

Karol Wojtyła przyjmuje święcenia kapłańskie już po wojnie, **1 listopada 1946 r. w kaplicy Pałacu Arcybiskupów**. Następnego dnia – w Zaduszki, w krypcie św. Leonarda w Katedrze Wawelskiej – neoprezbiter ks. Karol Wojtyła odprawił swoje trzy pierwsze Msze święte za zmarłych rodziców i brata. Kilkanaście dni później jest już w Rzymie, gdzie kontynuuje studia teologiczne (badania nad mistyką św. Jana od Krzyża).

Latem 1948 r. wraca z Rzymu i rozpoczyna pracę duszpasterską w parafii w **Niegowici** (wieś w diecezji krakowskiej) oraz kontynuuje studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Niecały rok później, na wiosnę 1949 r. zostaje przeniesiony **do Krakowa, do parafii św. Floriana** i organizuje życie

Ks. Karol Wojtyła z parafianami w Niegowici

duszpasterstwa akademickiego. Wyjeżdża ze studentami na wyprawy kajakowe, wędrują po górach. Czasy rządów komunistycznych nie sprzyjały Kościołowi i wierze – kontakty z osobami duchownymi były niemiłe widziane przez władze. By uniknąć podejrzeń, młodzi nazywali **ks. Karola „wujkiem”**.

Ks. Karol Wojtyła na wyprawie z młodzieżą

Owoce dyskusji Wojtyły z młodzieżą stała się książka „**Miłość i odpowiedzialność**”, którą napisał „wujek” Karol.

Karol był wykładowcą na **Katolickim Uniwersytecie Lubelskim**. Wykładał tam przedmioty związane z etyką.

Latem 1958 r., w wieku 38 lat, dostaje nominację na biskupa pomocniczego Archidiecezji Krakowskiej. Tego dnia bp Karol Wojtyła całą swoją posługę i

siebie zawiera Matce Bożej, czyniąc słowa „**Totus Tuus**” (**Cały Twój**) swoim zawołaniem biskupim, a potem także papieskim.

W 1962 r. bp Karol Wojtyła wyjechał do Rzymu, by pod przewodnictwem papieża Jana XXIII uczestniczyć w Soborze Watykańskim II. Tu szczególnie zajął się tematem duszpasterstwa w świecie współczesnym. W trakcie soboru, 3 czerwca 1963 r., umiera Jan XXIII. Jego następcą zostaje papież Paweł VI, który mianuje bp Karola Wojtyłę na arcybiskupa metropolitę krakowskiego. Uroczysty ingres odbył się 8

marca 1964 r. Trzy lata później papież mianuje go kardynałem.

Arcybiskup metropolita krakowski—1963

16 października 1978 r. kardynał Karol Wojtyła został wybrany na następcę św. Piotra. Przyjął imię **Jan Paweł II...** i Maryję, jako powierniczkę i opiekunkę jego kolejnej misji dla Kościoła.

Pierwsze wystąpienie Janie Pawła II po wyborze—1978 rok

Od setek lat pierwszy papież nie-Włoch. Pierwszy papież-Polak. Pierwszy papież-pielgrzym. Pierwszy, który „40-krotnie okrążył Ziemię”, by móc spotkać się z każdym człowiekiem spragnionym miłości, szacunku i pokoju. Pierwszy papież bez lektyki – pierwszy w papamobile. Pierwszy papież-internauta.

Pierwszy papież wielu „premierowych” spotkań i wydarzeń. Papież-

wizjoner. Młody

duchem, także dzięki młodzieży. W trosce

o nas – młodych, zainicjował systema-

tyczne spotkania z młodzieżą całego

świata. Światowe

Dni Młodzieży po

raz pierwszy odbyły się w Rzymie w 1985 r.

Światowe Dni Młodzieży w Częstochowie—1989

PONTYFIKAT

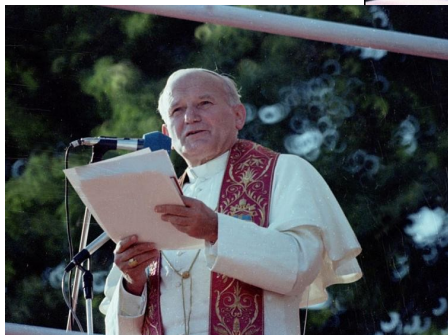
21 stycznia – 1 lutego 1979 – pierwsza podróż zagraniczna papieża do Dominikany, Meksyku i na Wyspy Bahama

2-10 czerwca 1979 – pierwsza pielgrzymka do Polski (Warszawa, Gniezno, Częstochowa, Kraków, Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice, Oświęcim-Brzezinka, Nowy Targ). W Warszawie Jan Paweł II wygłasza słynne kazanie „**Niech**

zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi, tej ziemi!”

13 maja 1981 – Ali Agca strzela do papieża na Placu św. Piotra w Rzymie

16 - 23 czerwca 1983 - druga pielgrzymka do Polski (Warszawa, Niepokalanów, Częstochowa, Poznań, Katowice, Wrocław, Góra Świętej Anny, Kraków)

8 - 14 czerwca 1987 - kolejna podróż do Polski (Warszawa, Majdanek, Lublin, Tarnów, Kraków, Szczecin, Gdynia, Gdańsk, Częstochowa, Łódź)

1 - 9 czerwca 1991 - podróż do Polski (Koszalin, Rzeszów, Przemyśl, Lubaczów, Kielce, Radom, Łomża, Białystok, Olsztyn, Włocławek, Płock, Warszawa)

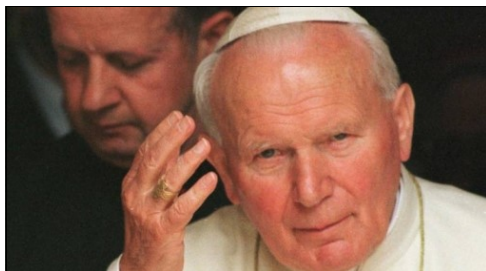
IV pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski. Ojciec św. odwiedził szpital dziecięcy.

13 - 20 sierpnia 1991 - druga część pielgrzymki do Polski (Kraków, Wadowice, Częstochowa), podróż na Węgry (od 17 sierpnia)

22 maja 1995 - krótka wizyta papieża w Skoczowie, Bielsku-Białej i w Żywcu (zorganizowana przy okazji wizyty w Czechach, pielgrzymka miała charakter nieoficjalny)

31 maja - 10 czerwca 1997 - pielgrzymka do Polski (Wrocław, Legnica, Gorzów Wielkopolski, Gniezno, Poznań, Kalisz, Częstochowa, Zakopane, Ludźmierz, Kraków, Dukla, Krosno)

5 - 17 czerwca 1999 - kolejna wizyta

Papież Jan Paweł II w Krakowie,
09.06.1997

ta Jana Pawła II w naszym kraju (odwiedza m.in. Gdańsk, Pelplin, Licheń, Warszawę, Bydgoszcz, Toruń)

Papież Jan Paweł II w Wadowicach

16 - 19 sierpnia 2002 - pielgrzymka do Polski (Kalwaria Zebrzydowska, Kraków) - zawierzenie Świata Bożemu Miłosierdziu

...

**"Polsko kochana, żal odjeżdżać".
Pożegnanie Jana Pawła II z ojczyzną.**

Jan Paweł II zmarł 2 kwietnia 2005 r. o godz. 21'37, w wigilię święta Miłosierdzia Bożego. Proces beatyfikacyjny rozpoczął się miesiąc po jego pogrzebie. Po sześciu latach został błogosławionym – 1 maja 2011 r. w Święto Miłosierdzia Bożego, beatyfikowany przez papieża Benedykta XVI. W trzy lata później kanonizowany przez papieża Franciszka – 27 kwietnia 2014 r., także w Niedzielę Miłosierdzia Bożego. Św. Jan Paweł II jest patronem rodzin i Światowych Dni Młodzieży.

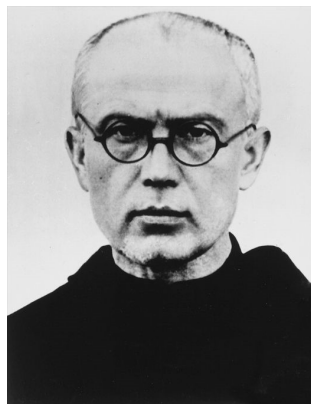

14 stycznia 2011 Papież Benedykt XVI podpisał dekret o cudzie, wyznaczył na dzień 1 maja 2011 beatyfikację papieża **Jana Pawła II**, której dokonał osobiście w Watykanie na placu św. Piotra. 1 maja 2011 nastąpiła **beatyfikacja Jana Pawła II** podczas uroczystej Mszy Świętej na placu św. Piotra w Rzymie.

27 kwietnia 2014 w Niedzielę Miłosierdzia Bożego papież Franciszek przy koncelebrze emerytowanego papieża Benedykta XVI odprawił na placu Św. Piotra mszę **świętą kanonizacyjną** dwóch papieży: Jana XXIII i Jana Pawła II

Polscy święci ogłoszeni przez Jana Pawła II

Maksymilian Maria Kolbe (1894-1941) — beatyfikowany 17 X 1971 r. w Rzymie i także kanonizowany 10 X 1982 r.

Albert Chmielowski (1845-1916) - beatyfikowany 22 VI 1983 r. w Krakowie i kanonizowany 12 XI 1989 r. w Rzymie

Rafał Kalinowski (1835-1907) — beatyfikowany 22 VI 1983 r. w Krakowie i kanonizowany 17 XI 1991 r. w Rzymie

Jadwiga, Królowa Polski (1374-1399)

— zezwolenie na kult 31 V 1979 r., kanonizowana 8 VI 1997 r. w Krakowie

Jan z Dukli (1414-1484) — potwierdzenie kultu «od niepamiętnych czasów» 21 I 1733 r., kanonizowany 10 VI 1997 r. w Krośnie

Kinga (1224-1292) — potwierdzenie kultu «od niepamiętnych czasów» 11 VI 1690 r., kanonizowana 16 VI 1999 r. w Starym Sączu

Faustyna Kowalska (1905-1938) - beatyfikowana 18 IV 1993 r. w Rzymie i tam kanonizowana 30 IV 2000 r.

Józef Pelczar (1842-1924) — beatyfikowany 2 VI 1991 r. w Rzeszowie i kanonizowany 18 V 2003 r. w Rzymie

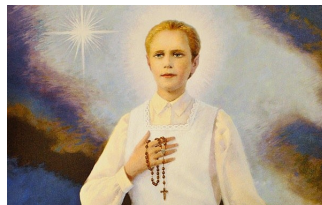

Urszula Ledóchowska (1865-1939) — beatyfikowana 20 VI 1983 r. w Poznaniu i kanonizowana 18 V 2003 r. w Rzymie

Źródło: https://opoka.org.pl/biblioteka/T/TH/THO/25jp/turek_kanonizacje.html

Polscy błogosławieni wyniesieni do chwały ołtarzy przez Jana Pawła II

Karolina Kózka (1898-1914) — beatyfikowana 10 VI 1987 r. w Tarnowie

Michał Kozal (1893-1943) — beatyfikowany 14 VI 1987 r. w Warszawie

Honorat Koźmiński (1829-1916) - beatyfikowany 6 X 1988 r. w Rzymie

Franciszka Siedliska (1842-1902) — beatyfikowana 23 IV 1989 r. w Rzymie

Bolesława Lament (1862-1946) - beatyfikowana 5 VI 1991 r. w Białymstoku

Rafał Chyliński (1694-1741) — beatyfikowany 9 VI 1991 r. w Warszawie

Aniela Salawa (1881-1922) — beatyfikowana 13 VIII 1991 r. w Krakowie

Maria Angela Truszkowska (1825-1899) — beatyfikowana 18 IV 1993 r. w Rzymie

Stanisław Kazimierczyk (1433-1489) — potwierdzenie kultu «od niepamiętnych czasów» 18 IV 1993 r. w Rzymie

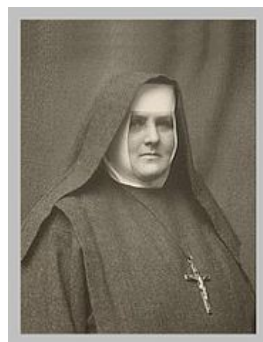
Joanna Kolumba Gabriel (1858-1926) — beatyfikowana 16 V 1993 r. w Rzymie

Maria Marcelina Darowska (1827-1911) — beatyfikowana 6 X 1996 r. w Rzymie

Wincenty Lewoniuk (1849-1874) i 12 towarzyszy, męczennicy podlascy — beatyfikowani 6 X 1.996 r. w Rzymie

Bernardyna Jabłońska (1878-1940) — beatyfikowana 6 VI 1997 r. w Zakopanem

August Czartoryski - beatyfikowany 25 IV 2004 r.

1

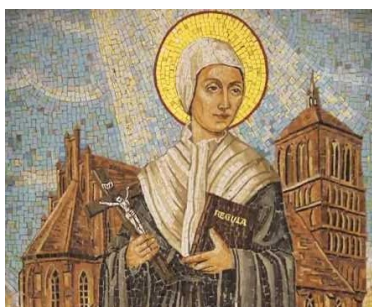
Maria Karłowska (1865-1935) — beatyfikowana 6 VI 1997 r. w Zakopanem

Wincenty Frelichowski (1913-1945) — beatyfikowany 7 VI 1999 r. w Toruniu

Antoni Julian Nowowiejski (1858-1941) i 107 towarzyszy, męczennicy okresu II wojny światowej - beatyfikowani 13 VI 1999 r. w Warszawie

Edmund Bojanowski (1814-1871) — beatyfikowany 13 VI 1999 r. w Warszawie

Regina Protmann (1552-1613) - beatyfikowana 13 VI 1999 r. w Warszawie

Maria Stella Mardosewicz (1888-1943) i 10 towarzyszek, męczennice z Nowogródka — beatyfikowane 5 III 2000 r. w Rzymie

Zygmunt Gorazdowski (1845-1920) — beatyfikowany 26 VI 2001 r. we Lwowie (Ukraina)

Józef Bilczewski (1860-1923) — beatyfikowany 26 VI 2001 r. we Lwowie (Ukraina)

Zygmunt Szczęsny Feliński (1822-1895) — beatyfikowany 18 VIII 2002 r. w Krakowie

Jan Balicki (1869-1948) — beatyfikowany 18 VIII 2002 r. w Krakowie

Jan Beyzym (1850-1912) — beatyfikowany 18 VIII 2002 r. w Krakowie

Sancja Janina Szymkowiak (1910-1942) — beatyfikowana 18 VIII 2002 r. w Krakowie

Źródło: https://opoka.org.pl/biblioteka/T/TH/THO/25jp/turek_kanonizacje.html

Imię przyjęte przez Karola Wojtyłę w dniu wyboru

Imię (łac. nomen) – osobista nazwa nadawana osobie przez grupę, do której należy.

16 października 1978 r. obok Wojtyły, potencjalnym kandydatem był też prymas Wyszyński. Wyszyński jednakże podkreślił niektórym kardynałom, iż papieżem powinien zostać ktoś młodszy i Włoch. Później sam Wyszyński szepnął do Karola Wojtyły propozycję, by przyjął imię Jan Paweł II. Wojtyła odrzekł mu, że nad tym myślał. Podczas ostatniego głosowania Karol Wojtyła otrzymał 99 głosów. Gdy francuski kardynał Jean Villot spytał się, czy przyjmuje wybór, Karol Wojtyła zamiast powiedzieć *tak*, odrzekł: *W posłuszeństwie wiary wobec Chrystusa, mojego Pana, zawierzające matce Chrystusa i Kościoła – świadom wielkich trudności – przyjmuję*. Zaraz potem oznajmił, iż **przyjmuje imię Jan Paweł II**. Wydarzenia te były około 17:15. Już odpowiedzią, czy zostaje papieżem dał do zrozumienia, że wprowadza nowy styl. Zamiast usiąść na tronie i stąd przemówić do tłumu, nowy papież wolał przyjąć wiernych na stojąco. Karol Wojtyła

przyjął po wyborze na papieża imię Jan Paweł II, chcąc tym podkreślić, że będzie kontynuował zaczęte dzieło swojego poprzednika Jana Pawła I, który był papieżem zaledwie 33 dni.

Opracowano na podstawie https://pl.wikibooks.org/wiki/Historia_powszechna/Wyb%C3%B3r_na_papie%C5%BCa_Jana_Paw%C5%82a_II

HISTORIA NADANIA IMIENIA JANA PAWŁA II NASZEJ SZKOLE

Szkoła Podstawowa Nr 2 w Słopnicach w latach 1970—1991 posiadała imię Janka Krasickiego. W latach 1991—2000 szkoła funkcjonowała bez imienia, aż w 1996 postanowiono wybrać patrona, mającego być dla uczniów autorytetem i wzorem do naśladowania. Wybrano pięciu kandydatów:

Jan Paweł II uzyskał 81 głosów

Mikołaj Kopernik 15 głosów

Maria Konopnicka 22 głosy

Adam Mickiewicz 23 głosy

Jan Kochanowski 13 głosów

Największą liczbę głosów uzyskał papież Jan Paweł II.

Wówczas 13 stycznia 1997 r. wystosowano list do Ojca Świętego z prośbą o wyrażenie zgody, aby szkoła nosiła imię Jana Pawła II i o błogosławieństwo w rozpoczętej budowie szkoły. W odpowiedzi, Sekretariat Stanu Watykanu 30-01-1997 r. odpisał m.in.: „Ojciec Święty poleca Bogu w modlitwie całą społeczność Szkoły i z serca błogosławi”. Natomiast prośbę o wydanie zgody na nadanie imienia szkole należy skierować do Księdza Biskupa Ordynariusza. Zgodnie z zaleceniem wystosowano taką prośbę i Biskup Tarnowski Józef Zyciński z wielką radością przychylił się do prośby. W związku z budową nowej szkoły postanowiono, że z chwilą otwarcia budynku będzie nadane imię. Nastąpiło to 19 lutego 2000 r.

BISKUP TARNOWSKI

ul. I. Mościckiego 9 33-100 Tarnów tel./fax (14) 22-25-01

Tarnów, dnia 20 lutego 1997 r.

Przewielebny

Ksiądz Proboszcz Michał Smolik

w Słopnicach Górnych

Z wielką radością przyjąłem wiadomość od Dyrektora Szkoły Nr 2 w Słopnicach, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego, iż pragną nadać nowej szkole imię Papieża Jana Pawła II.

Taka decyzja jest nie tylko wyrazem szacunku dla Ojca Świętego, lecz również zobowiązaniem do dawania czytelnego świadectwa dobru w życiu całej społeczności szkolnej.

Pragnę przy tej okazji przypomnieć słowa Ojca Świętego wypowiedziane podczas spotkania z katechetami, nauczycielami i uczniami we Włocławku 6 czerwca 1991 roku: „Niech będą uważnie i mądrze szanowane prawa każdego dziecka i młodego człowieka do kształtowania i wyrażania na terenie szkoły własnego sumienia zgodnie ze swoją formacją otrzymaną w rodzinie, światopoglądem oraz osobistymi, uczciwymi poszukiwaniami duchowymi ... Młody człowiek jest wrażliwy na prawdę, sprawiedliwość, piękno, na inne wartości duchowe. Młody człowiek pragnie odnaleźć siebie samego, dlatego szuka, czasem burzliwie szuka, prawdziwych wartości i ceni tych ludzi, którzy ich nauczają i według nich żyją. Któż z nas nie miał w życiu i nie wspomina z wdzięcznością takiego człowieka: kapłana, nauczyciela, profesora lub przyjaciela, który umiał odstąpić nam nowy świat wartości i wzbudzić dla niego trwałą entuzjazm, czy nawet nadać cały kierunek życiu? W naszym świecie, świecie wielorakiego postępu i rozwoju, ale i dominującego materializmu, młodzież szuka oparcia w Kościele, który kształtuje wiarę i ukazuje horyzonty chrześcijańskiego humanizmu”.

Zyczę wszystkim uczniom, wychowawcom, nauczycielom, rodzicom i mieszkańcom Słopnic, byście wpatrując się w życie Ojca Świętego zawsze szli drogą, którą wskazuje Wam Jezus, prawdziwy Nauczyciel Człowieka.

Józef Zyciński
BISKUP TARNOWSKI

SŁOPNICE GÓRNE. Nowa szkoła

Doczekali się

Sobotnia uroczystość otwarcia i poświęcenia Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Słopnicach Górnych zgromadziła całą wieś i gromadę gości z całej Małopolski.

W kościele parafialnym pw. Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej mszę celebrowało kilkunastu księży pod przewodnictwem biskupa Jana Styry. Nie zabrakło wielkiego przyjaciela Słopnic biskupa seniora Piotra Bednarczyka oraz kustosa limanowskiego sanktuarium MB Bolesnej, ks. Józefa Poręby. Oprawę muzyczną liturgii stworzyła orkiestra strażacka i kapela „Słopniczanie”. Na zakończenie mszy biskup odczytał list jaki przyszedł z Watykanu. „Z serca udzielałam apostołskiemu błogosławieństwu Dyrektorowi, Nauczycielom, Pracownikom, Uczniom i Rodzicom Szkoły Podstawowej nr 2 w Słopnicach Górnych, – napisał Patron szkoły Jan Paweł II. Oprawione w szkło papieskie błogosławieństwo zaniósł do szkoły Piotr Klimek, uczeń klasy VIII a, najmłodszy z dziesięciorga rodzeństwa. – Jeszcze pół roku będę się uczył w nowej szkole – mówi Piotrek.

Po poświęceniu krzyży przez biskupa Styryń dwie mamy: Barbara Słazyk i Barbara Bednarczyk (każda ma trójkę dzieci w tej szkole) rozwiesiły krzyżki po klasach. Biskup przywiózł z Tarnowa obrazki, które księża katecheci rozdają dzieciom: dla dziewcząt – obrazek św. Kingi, dla chłopców – bł. ks. Romana Sitki. Po czym biskup ruszył z kropidłem po szkołę...

– Z utęsknieniem czekaliśmy na ten dzień – rozpoczął uroczystą akademię dyrektor Marek Mrózec, w serdecznych słowach dziękując wszystkim, którzy pomogli wybudować szkołę, od kuratora Jerzego Lackowskiego zaczynając, a kończąc na szefach trzech firm budowlanych: krynickiej, limanow-

Ośmioklasista Piotr Klimek, niósł oprawiony list z Watykanu, z błogosławieństwem Apostolskim Patrona szkoły, Jana Pawła II.

skiej i sądeckiej, które w dwa lata wystawiły okazały gmach szkolny, zaprojektowany przez sądeckiego architekta inż. Jana Okowińskiego. Oklaskami rodzice nagrodzili poprzedniego wójta Słopnic, Tadeusza Parchańskiego, który rozpoczął to dzieło. – Gdy odchodził na wojewódę, to budynek już stał przykryty – wspominał wójt Adam Soltys. Następnie mikrofonem i sceną zajął dzieci. We wzruszającym programie artystycznym, przeplatany tańcami ludowymi, mali słopniczanie wychwalali pod Niebiosą postać patrona szkoły, Jana Pawła II. Ukłonem pod adresem gości z Krakowa, wojewody Ryszarda Masłowskiego i kuratora Jerzego Lackowskiego był ognisty krakowiczek, wykonany przez małych tancerzy, w strojach ludowych. Dzieci długo przygotowywały się na moment

Mamy: Barbara Słazyk i Barbara Bednarczyk rozwiesiły krzyże po klasach, które zakupili rodzice.

Zdjęcia Henryk SZAWCZYK

otwarcia szkoły, o czym świadczyły rysunki i malowanki rozwieszane na drabinkach do gimnastyki z podobną „największego z rodu Polaków”. Podczas gdy trwały jeszcze występy, chłopcy z klasy V zaciągnęli mnie do swojej klasy. Obszerne, widne pomieszczenie, nowiutkie ławki, krzesła i rozsuwana ta-

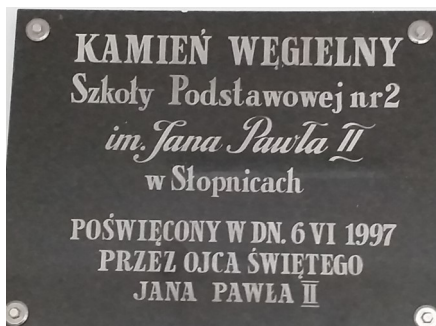
blica. Rodzice i dziadkowie (darowali drewno na więźbę dachową) z zaciekawieniem zaglądali w każdy kąt wielkiego gmachu. – Tośmy się doczekali szkoły z prawdziwego zdarzenia – wzdychała pewna babcia. Uroczystość zakończył wystawny obiad dla gości, na dzieci czekały paczki z lemoniadą. (HSZ)

Płaskorzeźba wykonana przez absolwenta szkoły Marka Kęskę

„Z serca udzielam Bożego Błogosławieństwa Dyrekcji, Nauczycielom, Uczniom i Rodzicom Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Jana Pawła II w Słopnicach”
Jan Paweł II

Jan Paweł II—wielki czytelnik

Ojciec Święty miał upodobanie do czytania. Od najmłodszych lat każdą wolną chwilę wykorzystywał do czytania. Czytał literaturę romantyczną Norwida, Mickiewicza, Słowackiego, ale także Fredrę, Szekspira, Moliera. Ojciec św. lubił też wracać do "Trylogii" Sienkiewicza. Książki były dla niego jak narkotyki.

Osoby z najbliższego otoczenia Jana Pawła II opowiadają o jego pasji. Oddawał jej się codziennie, a ulubioną porą dnia były godziny popołudniowe.

Jest taka anegdota: kiedy przyjaciele Wanda Półtawska, jej mąż i Ojciec św. zatrzymali się w górach przy jakimś gospodarstwie, pozdrowili właściciela, a ten zapytał, co mają w swoich ogromnych plecakach. Był bardzo zdziwiony, gdy usłyszał, że oprócz namiotów i śpiworów były w nich książki. Miało to miejsce w czasach, gdy Karol Wojtyła nie był jeszcze papieżem. Pani Wanda czytała na głos jedną książkę, papież słuchał, czytając jednocześnie inną. Miał podzielność uwagi.

Wspomnienia o Janie Pawle II

Ks. Kardynał Stanisława Dziwisz o św. Janie Pawle II

W Janie Pawle II imponowało mi to, że nigdy nie tracił czasu. Był przy tym niezwykle zdyscyplinowany. Nawet w czasie podróży nie tracił czasu na zbędne pogawędki. Albo modlitwa, albo lektura. I druga rzecz: modlitwa go nigdy nie męczyła. Szukał czasu, by się modlić. Zanurzenie w Bogu było najgłębszym przejawem jego świętości. Nigdy źle nie mówił o innych. Dźwigał ludzi w górę, nigdy nie poniżał zdolności, osiągnięć i sukcesów. Wszystko to zostawiał przed Panem Bogiem. Modlitwa i zjednoczenie z Panem Bogiem dawało mu moc do podejmowania kolejnych zadań i wytrwałej służby Kościołowi i ludzkości. Zawierzył się Panu Bogu i Matce Najświętszej. Życie Jana Pawła II było bogate i pełne pasji. Może on być patronem nie tylko parafii ale i szpitali, instytucji, sportowców, narciarzy, artystów, uczonych, chorych, ubogich, ludzi pracy, dzieci i młodzieży. Jego życie było wielowymiarowe i bogate, był papieżem, biskupem, kapłanem, aktorem, miłośnikiem górskich i kajakowych wycieczek, poetą i filozofem. Ksiądz Kardynał twierdzi, że nauczanie Jana Pawła II i dar jego życia i świętości są ponadczasowe. To będzie ważne i aktualne w każdej epoce. Jeśli będziemy szukać inspiracji i odpowiedzi

na pytania, które stawia współczesny świat, trzeba jak najczęściej sięgać do tej skarbnicy.

Opracowano na podstawie: art. ks. Łukasza Grabiasza „Totus Tuus—ks. Kardynał Stanisław Dziwisz o św. Janie Pawle II” w: Kalendarz Rolników 2020

Ks. Abp Mieczysław Mokrzycki wspominał, że dzień Ojca Świętego był bardzo wypełniony. Pod koniec pontyfikatu kard. Dziwisz, ze względu na to, że Papież pracował wolniej, powiedział: „Może by Ojciec Święty zrezygnował z

pewnych obowiązków, bo brakuje nam czasu”. W odpowiedzi usłyszał, że nie, „bo to mnie wszystko trzyma”. Rano modlitwa, msza św. z zaproszonymi gośćmi i później spotkanie z nimi. Następnie śniadanie, a potem praca, przygotowanie się do spotkań, podpisywanie dokumentów. Rano Papież czytał Pismo Święte, odmawiał różaniec. W godzinach od 11’00 do 13’30 odbywały się oficjalne audiencje, po których goście zapraszani byli na obiad. Byli to zarówno biskupi, jak i świeccy. O godzinie 15’00 odmawiał Koronkę do Bożego Miłosierdzia, a przez półtorej godziny zajmował się czytaniem lektur. Następnie ponownie modlitwa w kaplicy i przygotowywanie swoich homilii. Każdego dnia od godz. 18’00 do 19’30 uczestniczył w spotkaniach z najbliższymi współpracownikami z różnych kongregacji oraz jadł

kolację z zaproszonymi gośćmi. Później jeszcze pracował w biurze i od godz. 21’00 do 22’30 ponownie zajmował się czytaniem lektur. Początkowo czytał sam, lecz w ostatnich latach życia, czytaliśmy na głos razem z siostrą Eufrozyną. Po godzinie 22’30 udawał się do kaplicy, modlił się krótko i śpiewał Apel Jasnogórski. Gdy wracał do swojej sypialni, wyga-

szał światło, stawał w oknie, modlił się i błogosławił cały Rzym, cały świat, cały Kościół. Błogosławił wszystkich nie tylko w niedzielę, podczas modlitwy Anioł Pański, ale każdego dnia.

Wtorek to był dzień wolny dla Ojca Świętego. Nie było oficjalnych audiencji, więc mógł pisać swoje homilie, encykliki, przygotować się także do śródowej audiencji generalnej. Raz w tygodniu udawał się poza Rzym, najczęściej w Góry Abruzzo, żeby obcować z przyrodą, ze Stwórcą, który tak pięknie przygotował dla nas świat. Ojciec Święty często spotykał na swojej drodze, podczas spacerów po górach Abruzzo, pasterzy, którzy paśli bydło czy owce. Papież chętnie się z nimi witał, rozmawiał, a czasami nawet wstąpił do jakiegoś gospodarstwa. Chętnie ich pozdrawiał i dziękował za to, że są i dbają o to, by nie zabrakło pożywienia i że dbają o piękno natury, którą tak bardzo kochał.

Opracowano na podstawie: art..Barbary Jelonek „Dziękuję Bogu za służbę u Jego boku—ks. Abp Mieczysław Mokrzycki o św. Papieżu Polaku” w Kalendarz Rolników 2020

Osobisty fotograf Jana Pawła II **Arturo Mari** wspomina, że najważniejsze, bliskie sercu zdjęcie, które wykonał Janowi Pawłowi II, zrealizował w wielki Piątek, ostatni Wielki Piątek Papieża, kiedy schorowany i słaby obejmował krzyż. Natomiast najpiękniejszym

spotkaniem było pożegnanie w dniu odejścia Jana Pawła II do domu Ojca, kiedy to Papież niebieskimi oczyma spojrział na niego i powiedział: „Dziękuję Arturo...”. Fotograf cały czas czuje obecność Ojca Świętego, pomimo że fizycznie jest nieobecny. Po operacji, którą przeszedł już po śmierci Jana Pawła II, czuł w pokoju szpitalnym zapach wody kolońskiej, jakiej używał Papież, co potwierdziło Jego obecność.

Opracowano na podstawie: art..Barbary Jelonek „Arturo Mari—wierny Janowi Pawłowi II” w Kalendarz Rolników 2020

NASZE WSPOMNIENIA ZE SPOTKAŃ Z JANEM PAWŁEM II

Słopniczanie z wizytą w Watykanie

Zdjęcie przedstawia zespół regionalny „Słopniczanie” którego mój tata jest członkiem. Klęczy pierwszy z lewej strony. W lutym 2001 roku zespół odbył tygodniową pielgrzymkę do Włoch. Papież Jan Paweł II przyjął ich na prywatnej audiencji.

Gdy wszedł do auli, „Słopniczanie” powitali go radosną muzyką i śpiewem góralskim. Papież z radością kręcił swoją laską do taktu i nucił wraz z nimi. Po krótkiej homilii Jan Paweł II udzielił wszystkim błogosławieństwa.

Bardzo trudno Tacie opisać uczucia, jakie mu wtedy towarzyszyły. Na pewno ogromna radość i wzruszenie oraz niesamowite wyróżnienie, że mógł spotkać się z tak WIELKIM CZŁOWIEKIEM.

Bartłomiej Twaróg kl. II

NIEZAPOMNIANE PIELGRZYMKI JANA PAWŁA II

Historia nie zna tak niezwykłego pontyfikatu. Jan Paweł II już za życia zyskał przydomek Największego Pielgrzyma. W czasie podróży trafiał do ludzi z najodleglejszych stron świata, nauczał, ewangelizował i wskazywał drogę do zbawienia. Najczęściej, bo aż osiem razy był w Polsce. Pierwszą pielgrzymkę odbył do Dominikany, Meksyku i Bahamy w okresie od 25-01-1979 do 01-02-1979.

Druga jego pielgrzymka to pierwsza pielgrzymka do Ojczyzny. Ze wzruszeniem cały naród czekał na to spotkanie. W tym okresie chodziłam do średniej szkoły. Władze szkolne zabraniały uczestnictwa w tych spotkaniach, a nieobecność w tym czasie w szkole nie była usprawiedliwiana.

Mimo to wraz z koleżankami ze szkoły uczestniczyłyśmy we Mszy Świętej w Nowym Targu 8 czerwca 1979 r. Ze wzruszeniem słuchało się mocnych słów Papieża. Panującej

Nowy Targ, 8 czerwca 1979 r., piątek
Nowy Targ, 8. jún 1979, piatok
Nowy Targ, 8 June 1979 r., Friday

atmosfery nie da się opisać, łączy radości i wzruszenia przeplatały się z owacjami.

„Každy powrót do Polski to tak jak powrót pod znajomą strzechę domu rodzinnego, gdzie każdy najdrobniejszy przedmiot przypomina nam (...) to, co sercu jest najbliższe, najdroższe” - takimi słowami podczas oficjalnego powitania na lot-

nisku Okęcie Jan Paweł II rozpoczął swoją szóstą apostolską podróż do ojczyzny trwającą od 31 maja do 10 czerwca 1997 r.

7 czerwca 1997 r. wieczorem Biskup Rzymu przyleciał do Krakowa. Wylądował na terenie byłych zakładów Solvay, gdzie pracował podczas okupacji. Pierwsze kroki skierował Jan Paweł II do łagiewnickiego Sanktuarium Miłosierdzia Bożego. Bardzo dużo osób zgromadziło się na drodze przejazdu papamobile. Každy chciał choć przez chwilę popatrzeć i pomachać Janowi Pawłowi II na powitanie. On z samochodu nieustannie błogosławił wszystkich zgromadzonych.

8 czerwca 1997 r., krakowskie Błonia około, 2-milionowa rzesza wiernych zajęła wyznaczone sektory. W tym dniu była Msza św. Kanonizacyjna bł. Jadwigi Królowej. Plac podzielony był na sektory, do których trzeba było mieć miejscówkę.

Porządku pilnowali strażacy i inne służby. W tłumie obecne były też służby medyczne. Zewsząd napierał tłum. Żeby dotrzeć do miejsca spotkania, trzeba było iść na piechotę już od Borku Fałęckiego, nie jeździły tramwaje ani autobusy.

Ulicami miasta szły tłumy śpiewających i roześmianych ludzi. Podczas nabożeństwa tłum się wyciszył. Ojciec Święty w homilii poświęconej błogosławionej Jadwidze Królowej powiedział: „Długo czekałaś, Jadwigo, na ten uroczysty dzień. Prawie 600 lat minęło od twej śmierci w młodym wieku. [...] długo czekałaś na dzień twojej kanonizacji.”

Na kolejnym spotkaniu byłam w Starym Sączu. 16 czerwca 1999 r. gdzie Papież kanonizował błogosławioną Kingę. Trzeba była przejść parę kilometrów na piechotę, aby dotrzeć do placu obok klasztoru Sióstr Kларыsek w Starym Sączu.

Ze względu na to, że w tym dniu w Krakowie panowała mgła, papież do Starego Sącza przyjechał samochodem. Tłumy ludzi zebrały się przy drogach i na rynku w Limanowej, gdzie Papież na kilka minut zatrzymał się przed bazyliką. Krótco rozmawiał z biskupem Piotrem Bednarczykiem, błogosławił zebranych i ruszył w dalszą drogę. W starym Sączu homilię czytał kard. Franciszek Macharski. Ojciec Święty prosił, by **polska rodzina dochowała wiary Chrystusowi**. Ponadto Ojciec Święty bezbłędnie nazwał wszystkie okoliczne szlaki, którymi często wędrował jako młodzieniec, kapłan i biskup. Byłam pod wrażeniem.

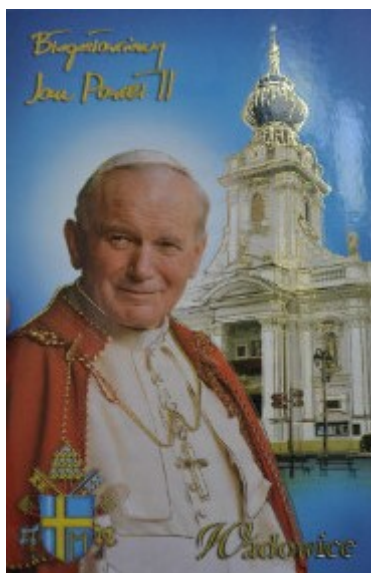
Wszystkie te spotkania wlały w moje serce nadzieję i były drogowskazem za trudny codziennego życia.

Maria Michura

Święto Szkoły

23 października każdego roku cała społeczność szkolna Mszą Świętą czci patrona Świętego Jana Pawła II. Uroczystość uświetniają okazjonalne akademie.

Patron—zobowiązuje

Spółeczność szkoły imienia Jana Pawła II zobowiązana jest do pogłębiania wiedzy na jego temat, do naśladowania, do wdrażania w swoje życie jego nauk.

W tym celu każdego roku uczniowie brali udział w różnych konkursach, zarówno wewnętrznych jak i organizowanych przez inne instytucje. Były to m.in.:

- Ogólnopolski Konkurs **Wiedzy o Janie Pawle II**—udział w etapie rejonowym (Emilia Jaworska, Gabriela Wojnarek)
- Wojewódzki Konkurs Plastyczny **„Z Janem Pawłem II na pielgrzymim szlaku”** - uczniowie zdobywali wyróżnienia (Zuzanna Pach i Emilia Liszka) i nagrody (Dominika Papięż, Emilia Kęska, Emilia Kuzak, Weronika Kęska),
- Ogólnopolski konkurs plastyczny **„Jan Paweł II w oczach dziecka”** pod hasłem Dnia Papieskiego w danym roku: I miejsce Oliwia Czepiel, w konkursie na rysunek w programie PAINT na temat „Jan Paweł II w górach” wyróżnienie: Oliwia Curzydło.
- **„Jan Paweł II patron Najgodniejszy”** konkurs literacki Monika Opiola—I miejsce, konkurs plastyczny—Gabriela Wojnarek wyróżnienie

- prace plastyczne do książki Joanny Krzyżanek **„Jan Paweł II, czyli jak Karolek został papieżem”** oraz wystawa tych ilustracji

100-LECIE URODZIN JANA PAWŁA II—KONKURSY

Z okazji 100-lecia urodzin Jana Pawła II uczniowie naszej szkoły brali udział w konkursach plastycznych i wiedzy organizowanych przez inne instytucje i naszą szkołę.

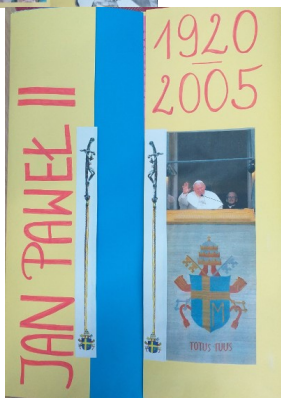
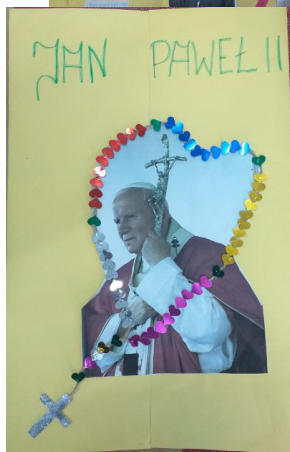
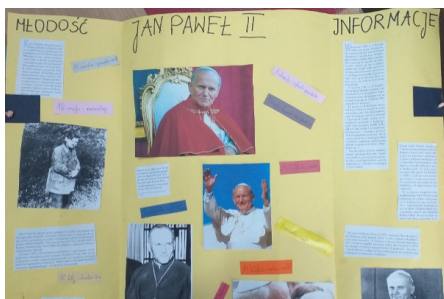
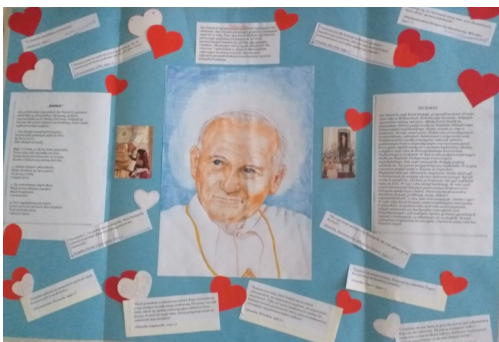
Były to:

1. Konkurs plastyczny pt. **"Lapbook o Świętym Janie Pawle II"**, przeznaczony dla uczniów klas IV-VIII. W konkursie wzięło udział siedem zespołów. Wśród nich:

I miejsce zdobyły Angelika Florek i Joanna Ryż z klasy VIII

II miejsce zdobyły Weronika Kęska i Emilia Kęska z klasy VIb

III miejsce zdobyły Wiktoria Woźniak z klasy VIa i Natalia Woźniak z klasy VIb

2. „**Papieski Konkursu Na 100-lecie Urodzin Świętego Jana Pawła II**” organizowany dla uczniów klas 6-8 szkoły podstawowej z województwa małopolskiego przez Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie. Do konkursu przystąpiła Daria Dziadoń z klasy VII i Weronika Więcek z klasy VIb.

3. **Gminny Konkurs Wiedzy o Janie Pawle II** organizowany dla uczniów szkół podstawowych Gminy Słupnice. Do konkursu zgłosiło się 19 uczestników: z SP1 –5; z SP2 –10, z SP3 – 1; z SP4—3.

4. **Konkurs wiedzy o Janie Pawle II** organizowany dla uczniów naszej szkoły. W konkursie wzięło udział czworo uczniów:

Amelia Kuzak klasa VIa

Weronika Ślęzyk klasa VIa

Weronika Więcek klasa VIb

Patryk Ślęzyk klasa VIII

5. Konkurs plastyczny ph. „**Portret Jana Pawła II**” dla uczniów klas IV -VIII. Uczestnicy wykonali bardzo ciekawe, oryginalne prace, stosując różne techniki plastyczne.

W konkursie wzięli udział

Wojciech Keska klasa IV

Weronika Kęska klasa V

Klaudia Banach klasa VIb

Nikoła Banach klasa VIb

Emilia Kęska klasa VIb

Natalia Woźniak klasa VIb

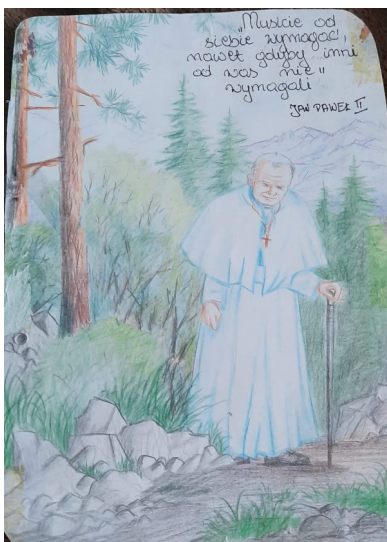
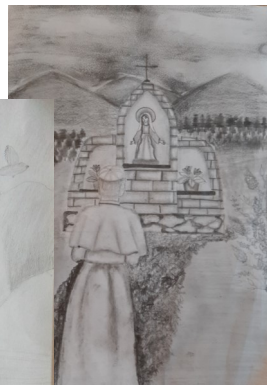
Gabriela Florek klasa VII

Patrycja Jaworska klasa VII

Nikoła Banach klasa VIb

Weronika Więcek klasa VIb

6. 18 maja 2020 r.—rocznicowa akademia on-line „Pamiętamy”

Gratulujemy odwagi i życzymy dalszych sukcesów w pogłębianiu wiedzy o naszym patronie.

JAN PAWEŁ II—POETA

„Poezja to wielka pani, której trzeba się całkowicie poświęcić: obawiam się, że nie byłem wobec niej zupełnie w porządku”.

Jan Paweł II

Dziewięcioletni Karol przeżył wielką tragedię. 16 kwietnia 1929 roku zmarła jego matka, Emilia. Po latach właśnie matce poświęcił jeden ze swoich pierwszych wierszy:

Emilii matce mojej

Nad Twoją białą mogiłą
Białe kwitną życia kwiaty-
- o, ileż lat to już było
bez Ciebie – duchu skrzydlaty-
Nad Twoją białą mogiłą
Od lat tylu już zamkniętą,
spokój krąży z dziwną siłą,
z siłą, jak śmierć niepojętą.
Nad Twoją białą mogiłą,
Cisza jasna promienieje,
Jakby w górę coś wznosiło,
Jakby krzepiło nadzieję.
Nad Twoją białą mogiłą
Klęknąłem ze swoim smutkiem-
o, jak to dawno już było
jak się dziś zdaje malunkiem.
Nad Twoją białą mogiłą
O Matko – zgasłe kochanie –
Me usta szeptały bezsiłą:
-Daj wieczne odpoczywanie-

ROZRYWKA

UŚMIECH JANA PAWŁA II

Kardynał—narciarz

Ks. Karol Wojtyła w latach kapłańskich, biskupich i kardynalskich uprawiał narciarstwo. Czynił to zarówno z zamiłowania jak i z polecenia lekarza, dla zdrowia. Jeździł na nartach także jako kardynał i bardzo się temu we Włoszech dziwiono. Przy jakiejś okazji kardynał Wojtyła powiedział żartobliwie: „U nas w Polsce, połowa kardynałów jeździ na nartach!” - Jak wiadomo było wówczas w Polsce tylko dwóch kardynałów.

Według innej relacji rzecz miała się nieco inaczej. Oto na zapytanie, ilu polskich kardynałów jeździ na nartach, opowiedział:

- w Polsce 40% kardynałów jeździ na nartach, Jakiś dziennikarz zauważył, że Polska ma tylko dwóch kardynałów.
- Oczywiście, ale ks. Kardynał Wyszyński, Prymas Polski, stanowi 60%!

Za moje grzechy

Kardynał Karol Wojtyła swoim zwyczajem wyruszył na narty. Miał na głowie czerwoną czapeczkę, w ręce trzymał narty, a pękaty plecak mocno mu ciążył. Pewnego razu zaczepił go jakiś góral:

- A za jakie grzechy wy ten plecak nosicie? - zapytał ciekawy gazda.
- A za swoje! - westchnął Kardynał
- Ee, wy dużo ich nie macie. Pewnie za nos wsycich nosicie—zakończył gazda w sposób nader teologiczny.

